EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 20.5.2020
COM(2020) 505 final

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Saksamaa 2020. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Saksamaa 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohta

Soovitus:

NÕUKOGU SOOVITUS,

milles käsitletakse Saksamaa 2020. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Saksamaa 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta,[1] eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta,[2] eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) 17. detsembril 2019 võttis komisjon vastu iga-aastase kestliku majanduskasvu strateegia, mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2020) algust. Selles võeti nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni poolt 17. novembril 2017 välja kuulutatud Euroopa sotsiaalõiguste sammast. 17. detsembril 2019 võttis komisjon määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu häiremehhanismi aruande, milles nimetati Saksamaad ühe liikmesriigina, mille olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka soovituse euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovituse kohta.

(2) 26. veebruaril 2020 avaldati 2020. aasta aruanne Saksamaa kohta[3]. Selles hinnati Saksamaa edusamme nõukogu poolt 9. juulil 2019 vastu võetud riigipõhiste soovituste täitmisel,[4] varasematel aastatel vastu võetud soovituste järelmeetmeid ja Saksamaa

[1] ELT L 209, 2.8.1997, lk 1.
[2] ELT L 306, 23.11.2011, lk 25.
[3] SWD(2020) 504 final.
[4] ELT C 301, 5.9.2019, lk 117.

edusamme strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel. See sisaldas ka vastavalt määruse (EL) nr 1176/2011 artiklile 5 tehtud põhjalikku analüüsi, mille tulemused avaldati samuti 26. veebruaril 2020. Komisjon järeldas oma analüüsi põhjal, et Saksamaal esineb makromajanduslik tasakaalustamatus. Ennekõike kajastab jooksevkonto suur ülejääk investeeringute tagasihoidlikku taset võrreldes säästudega ja sellel on piiriülene mõju.

(3) 11. märtsil 2020 kuulutas Maailma Terviseorganisatsioon ametlikult COVID-19 puhangu ülemaailmseks pandeemiaks. See on tõsine rahvatervisealane hädaolukord, mis mõjutab kodanikke, ühiskonda ja majandust. See seab riiklikud tervishoiusüsteemid suure surve alla, tekitab häireid üleilmsetes tarneahelates, põhjustab volatiilsust finantsturgudel ja tarbijanõudluse šokke ning mõjutab negatiivselt paljusid sektoreid. See ohustab inimeste töökohti ja sissetulekut ning ettevõtete äritegevust. See on toonud kaasa suure majandussõoki, millel on juba praegu Euroopa Liidus tõsised tagajärjed. 13. märtsil 2020 võttis komisjon vastu teatise,[5] milles kutsutakse üles võtma kriisile reageerimiseks koordineeritud majanduslikke meetmeid, kaasates kõik osalised nii riiklikul kui ka liidu tasandil.

(4) Mitu liikmesriiki on kuulutanud välja eriolukorra või võtnud erakorralisi meetmeid. Kõik erakorralised meetmed peavad olema rangelt proportsionaalsed, vajalikud, ajaliselt piiratud ning kooskõlas Euroopa ja rahvusvaheliste standarditega. Nende üle tuleks teha demokraatlikku järelevalvet ja sõltumatut kohtulikku kontrolli.

(5) 20. märtsil 2020 võttis komisjon vastu teatise stabiilsuse ja kasvu pakti üldise vabastusklausli aktiveerimise kohta[6]. Määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikes 1, artikli 6 lõikes 3, artikli 9 lõikes 1 ja artikli 10 lõikes 3 ning määruse (EÜ) nr 1467/97 artikli 3 lõikes 5 ja artikli 5 lõikes 2 sätestatud klausel hõlbustab eelarvepoliitika koordineerimist tõsise majandussurutise ajal. Komisjon jagas oma teatises nõukoguga seisukohta, et arvestades COVID-19 puhangust tingitud eeldatavat tõsist majandussurutist, võimaldab praegune olukord klausli aktiveerida. 23. märtsil 2020 nõustusid liikmesriikide rahandusministrid komisjoni hinnanguga. Üldise vabastusklausli aktiveerimine võimaldab ajutiselt kõrvale kalduda keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast, tingimusel et see ei ohusta riigi rahanduse jätkusuutlikkust keskpikas perspektiivis. Lisaks võib nõukogu parandusliku osa puhul teha komisjoni soovituse alusel otsuse võtta vastu muudetud eelarvekurss. Üldine vabastusklausel ei peata stabiilsuse ja kasvu pakti kohaseid menetlusi. See võimaldab liikmesriikidel kalduda kõrvale tavapäraselt kohaldatavatest eelarvenõuetest ning komisjonil ja nõukogul võtta pakti raames vajalikke poliitika koordineerimise meetmeid.

(6) Jätkuvaid meetmeid on vaja pandeemia leviku piiramiseks ja kontrollimiseks, riiklike tervishoiusüsteemide vastupanuvõime tugevdamiseks, sotsiaal-majanduslike tagajärgede leevendamiseks ettevõtetele ja majapidamistele suunatud toetusmeetmete abil ning piisavate tervishoiu- ja ohutustingimuste tagamiseks töökohal, et taastada majandustegevus. Liit peaks täiel määral kasutama tema käsutuses olevaid mitmesuguseid vahendeid, et toetada liikmesriikide jõupingutusi nendes valdkondades. Samal ajal peaksid liikmesriigid ja liit tegema koostööd, et valmistada ette meetmed, mille toel taastada ühiskonna ja majanduse tavapärane toimimine ning kestlik majanduskasv, lõimides neisse muu hulgas ülemineku rohelisele majandusele ja digitehnoloogiale ning tehes kriisist põhjalikud järeldused.

---

5 COM(2020) 112 final.

6 COM(2020) 123 final.

(7) COVID-19 kriis on toonud esile paindlikkuse, mida ühtne turg pakub erakorraliste olukordadega kohanemiseks. Kuid selleks, et tagada kiire ja sujuv liikumine taastumisetappi ning kaupade, teenuste ja töötajate vaba liikumine, tuleb ühtse turu tavapärast toimimist takistavad erakorralised meetmed kaotada, niipea kui need ei ole enam hädavajalikud. Praegune kriis on näidanud, et tervishoiusektoris on vaja kriisiks valmisoleku kavasid, mis hõlmavad eelkõige täiustatud hankestrateegiaid, mitmekesistatud tarneahelaid ja elutähtsa varustuse strateegilisi varusid. Need on laiemate kriisiks valmisoleku kavade väljatöötamise peamised elemendid.

(8) Liidu seadusandja on juba muutnud asjaomaseid õigusraamistikke,[7] et võimaldada liikmesriikidel mobiliseerida kõik Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamata vahendid, et nad saaksid leevendada COVID-19 pandeemia erakorralist mõju. Need muudatused annavad suurema paindlikkuse ning lihtsustavad ja ühtlustavad menetlusi. Selleks et leevendada survet rahavoogudele, võivad liikmesriigid eelarveaastal 2020–2021 kasutada ka 100 % suurust liidu eelarvest kaasrahastamise määra. Saksamaad kutsutakse üles neid võimalusi täielikult ära kasutama, et aidata probleemidest kõige rohkem mõjutatud üksikisikuid ja sektoreid.

(9) Pandeemia sotsiaal-majanduslikud tagajärjed on erineva spetsialiseerumise tõttu sektorite ja piirkondade lõikes tõenäoliselt erinevad. Sellega kaasneb oht, et riigisisesed erinevused Saksamaal suurenevad. Koos ohuga, et liikmesriikidevaheline lähenemisprotsess võib ajutiselt seiskuda, nõuab praegune olukord sihipäraseid poliitikameetmeid.

(10) Saksamaa esitas 20. aprillil 2020 oma 2020. aasta riikliku reformikava ja 30. aprillil 2020 oma 2020. aasta stabiilsusprogrammi. Selleks et võtta arvesse kõnealuste dokumentide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.

(11) Saksamaa suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa ning võlareeglit.

(12) Valitsuse 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt nominaalne eelarvepositsioon halveneb: eelarve ülejäägi asemel (1,4 % SKPst 2019. aastal) jõuab see 2020. aastal puudujäägini 7¼ % SKPst. Valitsemissektori võla suhe SKPsse, mis 2019. aastal vähenes 59,8 %ni, peaks 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt suurenema 2020. aastal 75¼ %ni. Makromajanduslikke ja eelarveväljavaateid mõjutab COVID-19 pandeemiast tingitud suur ebakindlus.

(13) Vastuseks COVID-19 pandeemiale ja osana liidu koordineeritud lähenemisviisist on Saksamaa võtnud eelarvemeetmeid, et suurendada oma tervishoiusüsteemi suutlikkust, ohjeldada pandeemiat ning anda abi kriisi tõttu eriti palju kannatanud kodanikele ja sektoritele. 2020. aasta stabiilsusprogrammi kohaselt oli nende eelarvemeetmete maht 2020. aastal 7,2 % SKPst. Meetmete hulka kuuluvad likviidsustoetus ettevõtjatele ning sihtotstarbeline abi väikefirmadele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele toetuste ja laenude

[7] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. märtsi 2020. aasta määrus (EL) 2020/460, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013 ja (EL) nr 508/2014 seoses erimeetmetega investeeringute kaasamiseks liikmesriikide tervishoiusüsteemidesse ja muudesse majandussektoritesse, et reageerida COVID- 19 puhangule (koroonaviirusele reageerimise investeerimisalgatus) (ELT L 99, 31.3.2020, lk 5), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2020. aasta määrus (EL) 2020/558, millega muudetakse määrusi (EL) nr 1301/2013 ja (EL) nr 1303/2013 seoses erimeetmetega erandliku paindlikkuse lubamiseks Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide kasutamisel, et reageerida COVID- 19 puhangule (ELT L 130, 24.4.2020, lk 1).

vormis, samuti lihtsustatud juurdepääs lühendatud tööaja kasutamisele, et vältida koondamisi. Lisaks on Saksamaa teatanud meetmetest, millel ei ole küll otsest mõju eelarvele, kuid mis aitavad toetada ettevõtete likviidsust ja mille maht on 2020. aasta stabiilsusprogrammi hinnangul 24,9 % SKPst. Need meetmed seisnevad laenugarantiides, millest põhiosa annavad riigi omanduses olev arengupank KfW ja uus majandusliku stabiliseerimise fond, mis loodi vastusena COVID-19 pandeemiale. Vastupidiselt 2020. aasta stabiilsusprogrammile ei käsitata komisjoni hinnangutes kaalutlusõiguse alusel võetud eelarvemõjuga meetmetena maksude tasumise edasilükkamist ja majanduslangusest tingitud maksutulu vähenemise kompenseerimist eelarvest. Üldiselt on Saksamaa võetud meetmed kooskõlas suunistega, mis on esitatud komisjoni teatises „Euroopa koordineeritud majanduslikud meetmed COVID-19 puhangule reageerimiseks“. Nende meetmete täielik rakendamine, millele järgneb eelarvepoliitika ümbersuunamine keskpika perioodi usaldusväärse eelarvepositsiooni saavutamisele, kui majandustingimused seda võimaldavad, aitab kaasa riigi rahanduse jätkusuutlikkuse säilitamisele keskpikas perspektiivis.

(14) Kui poliitikat ei muudeta, on Saksamaa valitsemissektori eelarvepositsioon komisjoni 2020. aasta kevadprognoosi kohaselt 2020. aastal –7,0 % SKPst ja 2021. aastal –1,5 % SKPst. Valitsemissektori võla suhe SKPsse jõuab prognooside kohaselt 2020. aastal 75,6 %ni ja 2021. aastal 71,8 %ni SKPst.

(15) Kuna Saksamaa kavatses 2020. aastal ületada eelarvepuudujäägi kontrollväärtust (3 % SKPst), esitas komisjon 20. mail 2020 aluslepingu artikli 126 lõike 3 kohaselt koostatud aruande. Kokkuvõttes nähtub analüüsist, et aluslepingus ja määruses (EÜ) nr 1467/1997 määratletud puudujäägikriteerium ei ole täidetud.

(16) Esimene nakkusjuht registreeriti Saksamaal 27. jaanuari 2020 ja COVID-19 juhtumite hulk hakkas plahvatuslikult kasvama 2020. aasta märtsis. Sellele vastuseks kehtestasid Saksamaa ametiasutused liikumispiirangud, et viiruse levikut ohjeldada: näiteks suleti kõik mitte-esmatarbekaupu müüvad kauplused, restoranid, meelelahutus- ja kultuuriasutused, spordirajatised, koolid ja ülikoolid. Keelati kõik rahvakogunemised, kus viibib rohkem kui kaks inimest, ja elanikel paluti omavahelisi kontakte nii palju kui võimalik vältida. Tootmise kui sellise suhtes piiranguid ei kehtestatud. Samas suleti suuremad tehased katkenud väliskaubanduse ja kokkukuivanud nõudluse tõttu mitmeks nädalaks. Majanduse väljavaated halvenesid oluliselt: komisjoni kevadprognoosi kohaselt väheneb SKP 2020. aastal 6,5 %. Isegi kui lühendatud tööaja (Kurzarbeit) kasutamise laiendamine aitab ettevõtetel töölisi tööl hoida, näib võimatu vältida töötuse suurenemist. Prognoosi kohaselt tõuseb töötuse määr 2020. aastal 4 %ni ja langeb 2021. aastal 3,5 %ni.

(17) Selleks et majanduslanguse mõju leevendada, on Saksamaa valitsus kiiresti reageerinud ja võtnud ulatuslikke meetmeid. Väikefirmadele, füüsilisest isikust ettevõtjatele ja vabakutselistele antakse kohese abina (otsetoetustena) kuni 50 miljonit eurot. Valitsus laiendas vastloodud majanduse stabiliseerimise fondi ja riikliku arengupanga KfW kaudu vähemalt 822 miljardi euro (24 % SKPst) ulatuses riigigarantiisid andes eri suurusega ettevõtetele antavate laenude mahtu ja nende juurdepääsu laenudele, kattes kuni 80–90 % (teatavatel erijuhtudel kuni 100 %) laenuandva panga krediidiriskist. Majandusliku stabiliseerimise fond saab toetada ka suurettevõtteid, võimaldades neile ajutiselt täiendavat omakapitali. Ettevõtete likviidsuse suurendamiseks on vastu võetud muudatusi maksude tasumise edasilükkamise, ettemaksete ja karistuste vallas. Selleks et vältida bilansilise maksejõuetuse menetlemist, on muudetud maksejõuetuseeskirju. Üksikud liidumaad (Länder) täiendavad föderaaltasandi meetmeid omaenese toetusprogrammidega.

Nende meetmete kavandamisel ja rakendamisel tuleb arvesse võtta pangandussektori vastupanuvõimet. On tõenäoline, et COVID-19 kriis paneb täiendava surve alla Saksamaa pangandussektori juba praegu väikese kasumlikkuse. Seega näib Saksamaa pankade jaoks põhjendatud vähendada tähendavalt kulusid, et suurendada kasumlikkust ning vabastada vahendeid investeeringuteks infotehnoloogiasse ja orgaanilisse kapitali loomisse. Ses suhtes oleks abi ka täiendavast konsolideerimisest.

(18) Aasta alguses jõuliselt startinud tööturul on olukord COVID-19 pandeemia ja sellega seotud liikumispiirangute tõttu halvenenud. Selleks et vähendada kriisi mõju nii tööhõivele kui ka ühiskonnale, on valitsus andnud märkimisväärset toetust lühendatud tööaja kava (Kurzarbeit) näol. Ta lihtsustas tingimusi sellele juurdepääsuks, laiendas kava tagasiulatuvalt renditöötajatele ja suurendas selle soodsust. See aitab säilitada töökohti ja kaitsta kodumajapidamiste sissetulekuid. Tööandjate rahalist olukorda kergendatakse sellega, et neilt ei nõuta sotsiaalmaksete tasumist kaotatud tööaja eest. Lihtsustatud juurdepääs miinimumsissetulekutoetusele, mis põhineb Saksamaa sotsiaalseadustiku (Sozialgesetzbuch) II osal, leevendab olukorda kaotatud sissetulekute puhul. Väikese sissetulekuga peresid toetatakse hõlpsama juurdepääsuga lastetoetustele ja miinimumsissetulekule. Lisaks sellele on sissetuleku kaotanud üürnikud ajutiselt kaitstud väljatõstmise eest. Saksamaa näitajad Euroopa sotsiaalõiguste sammast toetavas sotsiaalvaldkonna tulemustabelis olid küll head, kuid kui katvuses olevaid lünki ei kaotata, võivad need praeguse kriisi tingimustes põhjustada haavatavate rühmade sissetuleku vähenemise.

(19) Tervisega seotud tagajärgedega võitlemisel oli Saksamaal abi oma üldisest tervishoiusüsteemist, mis võimaldab juurdepääsu kvaliteetsele ravile, ning ta suutis kiiresti suurendada oma testimis- ja intensiivravisuutlikkust. Kuid praegune COVID-19 kriis toonitab jätkuvat vajadust suurendada tervishoiusüsteemi vastupanuvõimet. Endiselt on probleeme õendustöötajate kättesaadavuse ja õe kutseala populaarsusega. Hoolimata suhteliselt suurest õdede arvust inimese kohta annavad haiglad üha sagedamini teada täitmata õekohtadest. Samuti saaks paremini koordineerida esmatasandi ja haiglaravi pakkujate tööd ning tervishoiu- ja sotsiaalteenuseid, mida võiksid toetada digivahendid. Kiirkorras käib e-tervise taristu kasutuselevõtmine, kuid internetipõhiseid tervishoiu- ja hooldusteenuseid, digiretsepte ja terviseandmete vahetamist kasutatakse oluliselt vähem kui ELis keskmiselt. 2020. aasta märtsis vastu võetud uus seadus aitab leevendada COVID-19 majanduslikke tagajärgi, eelkõige haiglate ja erapraksist pidavate arstide jaoks. Sellest hoolimata on vaja tagada tervishoiuasutuste pikaajaline rahastamine, et säilitada hooldus kõigis valdkondades, kuna muude kui hädavajalike operatsioonide ja ravitoimingute edasilükkamine vähendab tervishoiusektori finantstulu ning olemasolevaid vahendeid kasutatakse esmatähtsate testide ja varustuse ostuks. Tugev teadusbaas tagab Saksamaale suutlikkuse võtta COVID-19 kriisile reageerimiseks erimeetmeid teaduse ja innovatsiooni vallas, sealhulgas tegeleda vaktsiinide ja ravivahendite väljatöötamise ning teadusvõrgustiku arendamisega, et koondada ja tugevdada Saksa ülikoolide juures toimuvat meditsiinialast teadustegevust ja toetada epideemiateks valmisoleku uuenduste koalitsiooni.

(20) Majanduse elavdamise toetuseks on oluline keskenduda investeerimisküpsete avaliku sektori investeerimisprojektide elluviimisele ja edendada erainvesteeringuid. 2019. aastal jätkasid avaliku ja erasektori investeeringud jõulist kasvu, kuid olid väiksemad kui investeerimisvajadused. Avaliku sektori investeeringud omavalitsusüksuse tasandil, kus on palju veel tegemata investeeringuid (4 % SKPst), on allpool asendusmäära ja endiselt kammitsevad neid mahu- ja planeerimispiirangud.

Kiirendada saab juba kavandatud investeeringuid keskkonnahoidlikkusse tehnoloogiasse ja energeetikasse, näiteks ehitiste renoveerimise ja taastuvate energiaallikate projekte. Hoolimata hiljutistest algatustest on lühiajaliste ja keskpika perioodi CO_2-heite vähendamise eesmärkide ja 2050. aasta kliimaneutraalsuse eesmärkide saavutamine endiselt keeruline ülesanne. Sama kehtib keskkonna alaste ja energiatõhususe eesmärkide puhul kuna hinnastiimulid, eriti kuna praeguse COVID-19 kriisi tõttu madalad naftahinnad ei soodusta kliima- ja keskkonnasõbralikku käitumist. Saksamaa üleminek kliimaneutraalsele majandusele nõuab märkimisväärseid era- ja avaliku sektori investeeringuid pikema aja jooksul, sealhulgas taastuvenergia tootmise, elektritaristu, energiatõhususe, ringmajanduse ja säästva transpordi vallas. Lisaks sellele kritiseeris Saksamaa föderaalne finantskontroll rohelisele energiale üleminekuga seotud meetmete kulutasuvust. Selleks et saada kasu täielikult integreeritud säästvast energiasüsteemist, mis annaks järjekindlaid hinnasignaale, on vaja teha rohkem jõupingutusi ja pidevaid investeeringuid energiavõrkudesse. Keskkonnahoidlikku liikuvust saab propageerida asjakohaste regulatiivsete meetmete ning jõulisema ja kiire investeerimisega säästvasse transporditaristusse ja keskkonnahoidlikkesse liikuvuslahendustesse. Selleks et soodustada majanduse elavnemisel liikumist suurema kestlikkuse ja konkurentsivõimelisuse poole, on väga oluline teha täiendavaid investeeringuid teadus- ja arendustegevusse. 2018. aastal kulutati haridusele ja teadustööle 9,1 %, mis jääb allapoole riiklikku sihttaset 10 %. Eraviisilised investeeringud teadus- ja arendustegevusse koonduvad üha enam suurfirmadesse. Hoolimata poliitikameetmetest jäi eluruumide pakkumine tunduvalt alla iga-aastase eluruumide suhtes seatud eesmärgi (ehitada ajavahemikul 2017–2021 375 000 uut korterit). Seda tasakaalustamatust saaks parandada ja eluruumide taskukohasust suurendada poliitikaga, mis soodustaks investeeringuid uutesse eluruumidesse. Õiglase ülemineku fondi vahendite kavandamine ajavahemikuks 2021–2027 võib aidata Saksamaal lahendada mõned probleemid, mis on seotud üleminekuga kliimaneutraalsele majandusele, eelkõige riigiaruande D lisaga hõlmatud territooriumil. See võimaldaks Saksamaal seda fondi kõige paremini kasutada.

(21) Piiratud liikuvuse puhul on kaasaegne digitaristu ja digiteenused ülitähtsad. Investeeringud digitaristusse ja digitaalsetesse avalikesse teenustesse saavad toetada majanduse elavdamist ning aidata vähendada Saksamaa endiselt märkimisväärset mahajäämust teistest riikidest ülisuure läbilaskevõimega võrkude vallas. 2019. aastal oli Saksamaa nendega kaetud 32,7 % ulatuses (võrdluseks oli ELi keskmine 44 %) ja valguskaabelühendus valduseni oli olemas 10,5 %, mis on oluliselt vähem kui ELi keskmine, mis on 33,5 %. COVID-19 kriis rõhutas ühendatud digiteenuste olulisust. Puudujäägid ühenduvuses võivad olla peamiseks asjaoluks, mis takistab investeeringuid digiteerimisse, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) puhul, kes ei rutta endiselt digitehnoloogia kasutuselevõtuga. Digitaalsete avalike teenuste alal ei saavuta Saksamaa teiste liikmesriikidega võrreldes endiselt häid tulemusi, ehkki olukord on paranenud ettevõtjatele suunatud digiteenuste vallas. Kuid ametiasutuste ja üldsuse veebipõhise suhtluse osakaal on väga väike. Veebis juurdepääsu õigusakti rakendamine edeneb aeglaselt ja on keeruline ülesanne saavutada eesmärk digiteerida kõik 575 teenust 2022. aasta lõpuks. Õigusakti peaksid rakendama kõik asjaomased avalikud organid, st föderaaltasandi, liidumaa ja kohalikud ametiasutused, et digitaalne avalik haldus märkimisväärsemal viisil paraneks.

(22) Oluline on hoida toetusmeetmete ja muude meetmete rakendamisega seotud regulatiivne ja halduskoormus väike. Toetusmeetmete halduskoormuse minimaalsena

hoidmine peaks tagama, et väiksemad ettevõtjad saavad vahendajatelt samasugust tuge nagu suuremad. VKEde koormust saab täiendavalt kergendada sellega, kui lisaks toetusmeetmete halduskoormusele vähendatakse seda ka üldisemalt, näiteks rakendades vähemtähtsate bürokraatlike menetluste puhul paindlikkust.

(23) Tehnoloogia edusammud olid juba enne COVID-19 kriisi tööturgu ümber kujundamas, mistõttu oli vaja suurendada rahalisi vahendeid haridusele ja koolitusele, sealhulgas ümberõppele, täiendusõppele ja digioskuste täiendamisele. COVID-19 kriis muutis selle vajaduse veelgi pakilisemaks, eriti sellistes sektorites töötavate töötajate puhul, mida suhtlemisdistantsi hoidmine pikema aja jooksul mõjutada võib, või nende puhul, keda ähvardab töötuks jäämine. Äkiline üleminek endiselt enam digiteeritud ühiskonnale ja koduõppele võib olla eriti problemaatiline haavatavate õppurite puhul, kellel puudub kodus juurdepääs digilahendustele ja toele. Nende hulgas on puuetega õpilased. Eriti hoolikalt tuleb jälgida, et kõik õppurid omandaksid programmis määratletud peamised oskused ja et COVID-19 tõttu häiritud õppe kuud ei seaks neid eluks ajaks ebasoodsasse olukorda. On oht, et veelgi võimenduvad juba olemasolevad ebavõrdsused põhioskuste vallas, mis on seotud sotsiaal-majandusliku ja rändetaustaga. Kriis on esile toonud haridussüsteemi edasiarendamise olulisuse aruka ja kaasava taastumise tagamise ning rohelisele majandusele ja digitaaltehnoloogiale ülemineku jätkumise seisukohast.

(24) Kuigi praegustes soovitustes keskendutakse pandeemia sotsiaal-majandusliku mõju leevendamisele ja majanduse taastamise hõlbustamisele, hõlmasid nõukogu poolt 9. juulil 2019 vastu võetud 2019. aasta riigipõhised soovitused ka reforme, mis on olulised keskpika perioodi ja pikaajaliste struktuursete probleemide lahendamiseks. Need soovitused on jätkuvalt asjakohased ja nende järgimist jälgitakse järgmise aasta Euroopa poolaasta tsükli jooksul. Sama kehtib ka investeeringutega seotud majanduspoliitikat käsitlevate soovituste kohta. Viimati nimetatud soovitusi tuleks arvesse võtta ühtekuuluvuspoliitika rahastamise strateegilisel kavandamisel pärast 2020. aastat, sealhulgas praeguse kriisiga seotud leevendusmeetmete ja väljumisstrateegiate puhul.

(25) Euroopa poolaasta on liidus majandus- ja tööhõivepoliitika pideva koordineerimise raamistik, mis võib edendada kestlikku majandust. Liikmesriigid on teinud oma 2020. aasta riiklikes reformikavades kokkuvõtte ÜRO kestliku arengu eesmärkide rakendamisel tehtud edusammudest. Tagades allpool esitatud soovituste täieliku rakendamise, aitab Saksamaa kaasa kestliku arengu eesmärkide saavutamisele ja ühistele jõupingutustele tagada liidus konkurentsivõimeline kestlikkus.

(26) Majandus- ja rahaliidu riikide vaheline tihe koordineerimine on väga oluline, et COVID-19 majanduslikust mõjust kiiresti taastuda. Pidades silmas, et Saksamaa on liikmesriik, mille rahaühik on euro, ja võttes arvesse eurorühma poliitilisi suuniseid, peaks Saksamaa tagama, et tema poliitika jääks kooskõlla euroala käsitlevate soovitustega ja oleks kooskõlastatud teiste euroala liikmesriikide poliitikaga.

(27) Komisjon on Euroopa poolaasta (2020) raames Saksamaa majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud selle tulemused 2020. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka 2020. aasta stabiilsusprogrammi ja 2020. aasta riiklikku reformikava ning varasematel aastatel Saksamaale esitatud soovituste järelmeetmeid. Arvesse ei ole võetud mitte üksnes nende asjakohasust Saksamaa eelarve- ja sotsiaal-majanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, vaid ka vastavust liidu õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust anda riigi tulevastesse otsustesse liidu tasandi panus ja tugevdada seeläbi liidu üldist majandusjuhtimist.

(28) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu 2020. aasta stabiilsusprogrammi läbi vaadanud ja tema arvamus[8] kajastub eelkõige allpool esitatud soovituses 1.

(29) Võttes arvesse komisjoni põhjalikku analüüsi ja kõnealust hindamist, on nõukogu 2020. aasta riikliku reformikavaga ja 2020. aasta stabiilsusprogrammiga tutvunud. Käesolevad soovitused võtavad arvesse vajadust võidelda pandeemiaga ja hõlbustada majanduse elavnemist kui esimest sammu, mis on vajalik, et teha võimalikuks tasakaalustamatuse kõrvaldamine. Soovitused, mis puudutavad otseselt komisjoni poolt määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 kohaselt kindlaks tehtud makromajanduslikku tasakaalustamatust, kajastuvad soovituses 2,

SOOVITAB Saksamaal võtta 2020. ja 2021. aastal järgmisi meetmeid.

1. Kooskõlas üldise vabastusklausliga võtta kõik vajalikud meetmed, et tulemuslikult reageerida pandeemiale, toetada majandust ja tagada selle taastumine. Kui majandustingimused võimaldavad, järgida eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon keskpikas perspektiivis ja tagada võla jätkusuutlikkus, suurendades samal ajal investeeringuid. Võtta kasutusele piisavad vahendid ja parandada tervishoiusüsteemi vastupanuvõimet, sealhulgas võttes kasutusele e-tervise teenused.

2. Kiirendada investeerimisküpsete avaliku sektori investeerimisprojektide elluviimist ja edendada erainvesteeringuid, et toetada majanduse taastumist. Keskenduda investeeringu puhul üleminekule rohelisele majandusele ja digitaaltehnoloogiale, eelkõige keskkonnahoidlikult ühistranspordile, puhastele, tõhusatele ja integreeritud energiasüsteemidele, digitaristule ja -oskustele, eluasemetele, haridusele ning teadusuuringutele ja innovatsioonile. Parandada kõigil tasanditel digitaalseid avalikke teenuseid ning soodustada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate digiüleminekut. Vähendada ettevõtjate regulatiivset ja halduskoormust.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

[8] Vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.